

Doğru İslâmı anlama projesi: Medresetü'z - Zehra

Bediüzzaman'ın eğitim modeli ve projesi, geçmişin medresesini, günümüz anlayışına göre ıslâh edip, bunu fen ilimleriyle barıştırmış ve ikisini bir arada başarıyla sunarak, değişik eğitim sistemleriyle bunalmış ve kendisine bir çıkış yolu arayan beşeriyete yeni bir eğitim modeli sunmuştur. Bu eğitim modeli doğrudan Asr-ı Saadetdeki Dârü'l-Erkam modelini ve Ashab-ı Suffa tarzını yansıtmaktadır. Risale-i Nur'un eğitim metodu özellikle gençlerin Kur'ân terbiyesi ile yetiştirilmesine büyük bir ehemmiyet verir. Kemiyyetten ziyade keyfiyeti esas alır.

Bediüzzaman, tasarladığı muhteşem eğitim modelini İngiltere'nin Müstemlekât Nazırı meclis-i mebusanında, elindeki Kur'ân-ı Kerîm'i göstererek, "Bu Kur'ân Müslümanların elinde bulundukça biz onlara hâkim olamayız, bu Kur'ân'ı onların elinden kaldırmalıyız..." demesi üzerine Bediüzzaman şahlanan bir kahraman edasıyla, "Kur'ân'ın sönmez ve söndürülmez manevî bir güneş hükmünde olduğunu ben dünyaya ispat edeceğim ve göstereceğim"1 diyerek Kur'ân tefsiri faaliyetlerine başlamıştır. Bediüzzaman'ın, eğitim vizyonu; Dinimizin Anayasası olan Kur'ân-ı Kerîm'i ve O'nun birinci muhatabı olan Peygamberimiz'in (asm) yüce dâvâsını yeniden şahlandırmak ve hâkim kılmak üzerine kurulmuştur.

Camiü'l-Ezher'in kız kardeşi olan, Medresetü'z-Zehra'nın Bitlis'te ve iki refikasıyla Bitlis'in iki cenahı olan Van ve Diyarbakır'da tesis edilmesini ve şu şartlar üzerine bina edilmesini ister:

1. "Medrese" ismini taşımalıdır.
2. Eski medrese ilimleri ile yeni ilimler beraber okutulmalı. Tedrisat dili; Arapça vacip, Türkçe lâzım, Kürtçe caiz dediği

Arapça, Türkçe, Kürtçe olmalıdır.

3. Zülcenaheyn (dinî ve dünyevî ilimleri bilen) ve hem Kürtlerin ve hem de Türklerin güvenecekleri (yani unsuriyetçi olmayacak) ekrad ulemasını veya istinas etmek (ünsiyet sağlamak) için lisan-ı mahalliye âşına olanları müderris olarak intihap etmeli.
4. Ekradın istidatları ile istişare etmeli. Onların sabavet ve besatetlerini nazara almalı.
5. Müşterek derslerle birlikte ihtisas şubeleri teşkil etmeli.
6. Mezunlara istihdam sahası bulmalı. Buradan mezun olanlar, diğer devlet üniversitesinden mezun olanlarla eşit haklara sahip olmalı.
7. Muallim yetiştiren mektepleri, geçici bir müddet bu medresede merkezleştirmeli, tâki intizam ve tefeyyüz ondan buna, fazilet ve diyanet bundan ona geçsin.
8. Kürdistan'daki münferid tedrisat sistemini tadil edip umumileştirmeli.²

Bediüzzaman Medresetü'z-Zehra vasıtasıyla medrese, mektep ve tekke mensupları arasındaki fikir ve ayrılıkları ve meşrep farklılıklarının kalkacağı, bütün İslâm âleminde, hassaten Yakın Şark'ta uhuvvet ve vahdetin te'sis edileceği kanaatindedir.

Bu mantaliteyi geliştirecek olan proje Medresetü'z-Zehra projesiyle doğru İslâm anlayışı anlatılması ve yaşanması amacı güdülmüştür.

Halil ELİTOK

Dipnotlar:

- 1- Nursî, Said; Tarihçe-i Hayatı, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-1994, s. 44.
- 2- Nursî, Said; Münâzarât, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul-1994, s. 79-80.